

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky Ing. arch. Mgr. Norbert Schmidt

Autor/autorka práce: Štěpán Havlíček
Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
Název práce: Sakrální architektura v Československu kolem roku 1968
Vedoucí práce: Mgr. Eva Novotná
Rozsah práce:

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	připomínkami splňuje s drobnými	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐

Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

viz přiložený posudek

Pozn.:

- Škoda že se nemohl změnit původní registrovaný název práce, tak aby víc odpovídal obsahu.
- Neumím hodnotit typografickou úpravu u předem daného písma a rozsahu stránky atp. :-)

3. Otázky a náměty práce k diskusi při obhajobě

- Sokol a jeho působení v době normalizace
- specifický kontext liturgických úprav v normalizačním československu
- stav bádání o této periodě Sokolovy práce

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 15. ledna 2011

Podpis:

Norbert Schmidt

**Sakrální architektura v Československu kolem roku 1968
(Přístup architekta Jana Sokola k problematice liturgického prostoru,
zejména v době po II. vatikánském koncilu)**

**Oponentský posudek bakalářské práce Štěpána Havlíčka zpracované na Ústavu dějin
křesťanského umění na KTF UK v Praze pod vedením Mgr. Evy Novotné.**

Architekt Jan Sokol patřil k nejvýznamnějším českým architektům 20. století. Ač důkladně obeznámený se světovou tvorbou (pracoval i v atelieru Le Corbusiera), vždy si zachoval tvůrčí originalitu a vlastní přístup. Jako hluboce věřící člověk a katolík se celoživotně věnoval tématu sakrální architektury. Nepřízeň doby, zvláště dva totalitní režimy, ponechala většinu jeho plánů nerealizovanou. To, co se přesto podařilo realizovat, však patří k tomu nejcennějšímu, co se v Čechách na tomto poli zrodilo.

Práce Štěpána Havlíčka se soustřeďuje na dosud veřejnosti nejméně známou a nejméně zmapovanou, dosud opomíjenou část Sokolova díla: Na zdánlivě drobné úpravy liturgických prostorů v českých kostelích v 70. letech minulého století. Nejdříve však podrobněji načrtává celý život a dílo architekta Jana Sokola. Zvláštní kapitola dobře nastiňuje složitost doby a celý politický kontext. Havlíček podává přehled architektovy literární pozůstalosti a přibližuje jeho celkový přístup. Podrobněji jsou pak zpracovány některé klíčové Sokolovy úpravy historických kostelů.

Na práci si cením především toho, že ukazuje, jak důležité je neprávem opomíjené téma nových liturgických úprav ve starých kostelech. Mezi teology je k němu přistupováno často velice schematicky, někdy až mechanicky. V památkové péči je zase často nahlíženo jako nutné zlo, jehož rozsah by se měl eliminovat na co nejmenší zásah. Mezi architekty je často házeno do šuplíku neinvenčních drobných zakázek, popřípadě do šuplíku interiéru, či designu několika předem daných luxusních „nábytkových objektů“. Jde však podle mě o téma, které je velice komplexní a složité právě ve své mezioborovosti a různosti konkrétních historických dispozic. Možná jde vůbec o hlavní úkol na poli současné sakrální architektury. Nejde totiž někdy o nic menšího než o skutečnost, zda se ze starého kostela stane přidružené muzeum, či živý i do budoucnosti ukazující prostor. Nespokojenost s mnoha novými liturgickými úpravami dokazuje i to, jak málo se tomuto tématu teoreticky věnuje pozornost. Z tohoto pohledu pak již Havlíčkem dokumentovaná pozdní tvorba Jana Sokola nevypadá vedle velkolepých architektovy nerealizovaných novostaveb jako doznívání, přílepky a paběrky stáří, ale jako výsostně aktuální téma. A právě přemýšlet nad několika tu více tu méně povedenými realizacemi a množstvím úvah Jana Sokola, našeho nejpronikavějšího ducha na poli sakrální architektury ve 20. století, tak poskytuje dnes tolik postrádané zrcadlo k tomuto tématu.

Práce Štěpána Havlíčka otevírá mnoho jednotlivostí, z kterých leccjaké láká k dalšímu zpracování. Předkládaná práce ve svém textovém zpracování, hloubce ponoru do tématu a především v nashromáždění pramenů, navíc často zcela objevných a primárních (rozhovory, plány, nové souvislosti...) dalece přesahuje rámec běžné bakalářské práce. O důkladnosti studia a průzkumů v terénu, práci s primárními prameny svědčí i přiložené CD s nashromážděným obrazovým materiálem. Nelze si než přát, aby Štěpán Havlíček ve svém sokolovském bádání a mapování tohoto obtížného tématu nových liturgických úprav historických objektů pokračoval i v dalším stupni studia, kde by jistě vyostřil své závěry, terminologii a i obrazové mapování. Již nyní má pro svou případnou magisterskou práci nashromážděný více než bohatý podklad. Naděje, že by se takového úkolu zhostil dobře, se pro mě zakládá právě na této předložené bakalářské práci.

Práci Štěpána Havlíčka hodnotím známkou A.

Ing. arch. Mgr. Norbert Schmidt

leden 2011

